

కోటిపల్లి బస్టాండులో బస్సు దిగి, "రేపుకాడి, పెట్టె మోస్తానండయ్యా; పది పైప లిప్యండ్' అని వెంట బడ్డ పదేళ్ళ కుర్రాణ్ణి పరీక్షగా చూపి మాట్ కేన్ చేతి కిచ్చాడు చెతవ్య.

సిగరెట్ వెలిగించుకుని ముందుకు వడుస్తాంటే కూడేళ్ళ తర్వాత మళ్ళీ గోదావరిని కళ్ళ చూడటం చూసుకు ఏదో బోయిగా ఉంది. చెతవ్యతోబాటు బస్సు దిగిన పాపింజర్లు సాతిక మందికి పైగా రేపుకి పాదాపుగా వడుస్తున్నారు. అవతల ఒడ్డుకు వెళ్ళిన లాచీ వెత్తివూడ నిలబడ్డ వాళ్ళని, కడుపులో కూర్చున్న వాళ్ళని వోపిగ్గ మోస్తూ ఈవలి ఒడ్డుకు రావడం దూరంగా కనబడుతోంది. రేపు ఒడ్డుకనేరి పావలా పెట్టి ముత్తేళ్ళరానికి టికెట్ తీసుకున్నాడు చెతవ్య. పది పైప లిప్య కుర్రాడిచేతి మంచి మాట్ కేసు అందుకొని, గట్టుదిగి ఒక రాలి బండవూడ నిలబడ్డాడు. గోదావరి నిండుగా పరవళ్ళు తొక్కు తూంది. మార్కుని వాలా కిరణాలకు తరంగాల తళ తళ మెరుస్తున్నాయి. అలల్ని ముద్దు పెట్టు కుంటూ ఆడుకుంటూన్న గాలి చిన్నగా గోల చేస్తోంది. అక్కడక్కడా జాలరి వాళ్ళు రాళ్ళవూడ నిలబడి వలలు విసురుతూ చేపలా పడుతున్నారు.

"బాబూ! పై మెంతయ్యింది!" వెనక్కి తిరిగి వాలుగుండావండి అని చెప్పి చెతవ్య ఉలిక్కిపడ్డాడు. వల్లటి గోడుగులో, దళసరి అద్దాల కళ్ళజోడులో చేతిలో పంచి పెట్టుకుని వార్తకృ వాయలు ఆసరి మూన్న ఆ ఆలాదాన్ని గుర్తు పట్టగానే చెతవ్య గుండె ఏత్రంగా కొట్టుకుంది. ఒకవాడు వోనమాలా దిద్దింది ఆ, ఆ లు మొదలు అయిదవ తరగతి వరకు విద్యార్థిక్త పెట్టిన అవతారం మాస్టారు.

"మమస్కారం మాస్టారు!" చెతవ్య పిలుపుకు తుళ్ళిపడి కళ్ళజోడు పవరించుకుంటూ దగ్గరకు వచ్చి పరీక్షగా చూస్తూ "వో నావ్నట్ యే చెతవ్యా! మనిషిని పూర్తిగా సూరిపోయావు మమా! అవునూ. వైజాగోలో ఏదో జాబ్ చేస్తున్నానని విన్నానా. వెళ్ళి అది చేసుకున్నావా ఏమిటి?"

"మీకు తెలియకుండా వెళ్ళిచేసుకోను మాస్టారు వైజాగోలోనే ఉంటున్నానండి. అయ్య ఆర్డంటుగా రమ్మని ఉత్తరం వేస్తే బయలుదేరి వస్తున్నానండి. మీ రెక్కబ్బించి?"

"ఇలా ద్రావ్తారామం వరకూ వెళ్ళామోయ్. మీ అమ్మగారికి ఒంట్లో బాగుండటం లేదు. తెలివిన డాక్టరు ఒకాయన ఉంటేను, చూపిద్దారుని తీసు వెళ్ళాను. అదిగో అక్కడ నిలబడ్డారు మీ అమ్మగారూ, కారుణ్యాను."

మాస్టారు చూపించిన వైపు తిరిగి, అప్పటికే చెతవ్యను, మాస్టార్ని అపకీగ్తగా చూస్తూన్న ఇద్ద రాదవాళ్ళను చూపి, చెతవ్య పక్కలో ఏడుగువడినట్టు అదిరిపడి తడబడుతూ అడుగులువేస్తూ -

"ఏమేవ్! గుర్తుపట్టావా—ప్రసిడెంటు సూధవ రావుగారి అబ్బాయి కృష్ణ చెతవ్య. వైజాగోలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు."

"ఏం బాబూ! కులాసా!" అప్ప అత్యయమైత పిలుపునకు 'బావున్నానమ్మా' అని జవాబు చెప్పి కళ్ళ ముందు తెల్లటి వీరలో వెలవెం బోతూవు వెన్నెం

బొమ్మలా, వెలుగులేని దీపపు సెమ్మెలా— దీనంగా దినకరూడు లేని ఉగయం లాంటి మోములో, వర్షించే మబ్బులాంటి కళ్ళలో నిలబడ్డ కారుణ్య రూపం చూపి చెతవ్య మనస్సు మంటల్లో కాలా తూన్నట్టు. ఆవేదన ఆవిరులు వెలిగిక్కుతూన్నట్టు చలించి—

"ఈ మధ్య నువ్వు పూర్ణోకి రాలేకు కదా బాబు. రెండేళ్ళయింది, దాని బొట్టు చెరిగిపోయి. పెళ్ళయిన మూన్నెల్లకే అల్లుడు అనులాపువరంలో స్నేహితుడి స్కూలురు మీద వెళుతూ లారీలో ఢిక్కని అక్కడి కక్కడే పోయాడు బాబు" కారుణ్య తల్లి పారత్యయ్య గారి గొంతులో ఉబుకుతూన్న దుఃఖ ప్రవంతి.

"అదిగో లాచీ వచ్చేసింది. గట్టు దిగండి మీ రంతా!" మాస్టారు పిలుపుతో అంతరంగంలోని మోష, అలజడి అణచుకుంటూ గణగణా మాస్టారి చేయి వట్టుకొని క్రిందికి దిగాడు చెతవ్య. పాపిం జర్లు కంగారుగా బల్లంమించి వడచి లాచీతోసికి ఎక్కుతున్నారు. స్టాడెంట్స్ కాబోలు కొంతమంది

టాపు మీద కెక్కి చప్పట్లు కొడుతూ కేక లేస్తున్నారు. చెతవ్య మాస్టార్ని ముందుగా లోని కెక్కించి, పార్వతమ్మగారికి చేయి అందించాడు: కారుణ్య చెతవ్య వైపు మూగగా చూస్తూ తల్లి కూడా లాచీలోకి ఎక్కింది. లాచీ గుడగుడవని శబ్దం చేస్తూ ముందుకు కదిలింది. చెతవ్యమనస్సు గతంలోకి వరుగెట్టి కొన్ని చుధుర స్మృతుల్ని పుర్నిస్తూ -

అయిదవ తరగతి పూర్తి చేసి రెండు మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న అనులాపురం హైస్కూలుకు వడిచి వెళుతూ లాటి తోపుల్లోంచి తగువు లాడుకుంటూ కలిసి వస్తూ ఎగిరే పాలపిట్టల్ని చూస్తూ ఎంచక్కా రేగువళ్ళ రుచుల్ని ఎంగిలి చేస్తూ కొబ్బరి చెట్ల వీడల్లో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ—

"కృష్ణా! నువ్వు ఇలా ఆ పిల్లల్ని అందర్ని ఒదిలి నాతోనే వస్తే, వాళ్ళంతా ఏమనుకుంటారు?"

"ఏమనుకుంటే నా కేం? కృష్ణా కారుణా ఒకటే అనుకుంటారు. ఇద్దరి బంటా బాగుంది



చూరుచిన
జులితం
శ్రీకంఠస్వర్ణి

“ఏ నోయ్యయ్: అనంగర్యంగా మాట్లాడకు. ఏది మీ ఇష్టమైనా, వా పెళ్ళి మాత్రం నా ఇష్టమే. అమ్మా! ఇదిగో మళ్ళా పెళ్ళి విషయం మాత్రం ఎత్తావంటే రేప్పొద్దుటే వైజాగుపోతా:” చెతవ్య రూపం చూపి తల్లి సణుక్కుంటు బయటి కళ్ళిపోయింది. “తన కూతుర్ని చేసుకుంటే అస్తి అంతా కలుస్తుందని మావయ్య ఎత్తుగడ.

పుట్టింటికి దుగ్గరవుతానని తల్లి క్రయిల్లిం. వీళ్ళంతా కలిపి ఆ వల్లెటూరి దాన్ని తనకు కట్ట బెడదాచుని చూపున్నారు. —చెతవ్య ఏకాగ్గా సిగరెట్ వెలిగించుకొని వీధిలోకి నడిచాడు. చల్లటిగాలి మెల్లగా వీస్తోంది. విన్నయ్య సెట్టి కొట్టు దగ్గర కొబ్బరి తొండాలు గుట్టలు గుట్టలుగా పోగుబడి ఉన్నాయి. పది మంది మనుషులూ గునపాలా నిలబెట్టి

కొబ్బరి తొండాల్ని అంటున్నారు. దేవాయం అరుగు మీద కొంత మంది కుర్రకారు పెకాట ఆడుతున్నారు.

“ఏమోయ్ కృష్ణ చెతవ్యా! ఈ వల్లెటూర్ని వూర్తిగా వరివిపోయినట్టున్నావ్ ఎక్కడికీ? మాస్టా రింటికేనా?” తెలిసిన మిత్రుడొకడు వ్యంగ్యంగా అరుగు మీద కూర్చొని అడిగిన ప్రశ్నకు విరువవ్యుత్

దీని తెలుపుచేపే శక్తిని మీకు మీరే ఋజువు చేసుకోండి:

సూపర్ రిన్ తో తళతళలాడే తెలుపు మరే ఇతర డిటర్జెంట్ బిళ్ల లేదా బార్ కంటే తెలుపు



వ్రతినారి క్రమం తప్పకుండా సూపర్ రిన్ వాడి మీ బట్టల మరింత తెల్లగా ఎలా అవుతాయో చూడండి. మరే ఇతర డిటర్జెంట్ బిళ్ల లేదా బార్ కంటే ఎంతో తెల్లగా ఉతుకుతుంది సూపర్ రిన్. ఎందుకంటే, సూపర్ రిన్ తో ఉండి ఉత్తమమైన తెలుపుచేసే శక్తి. దీని తెలుపు చేసే శక్తిని మీకు మీరే ఋజువు చేసుకోండి.



మరే ఇతర డిటర్జెంట్ బిళ్ల లేదా బార్ కంటే మరింత తెలుపు చేసే శక్తి

హిందూస్థాన్ రివర్ వారి విశిష్ట ఉత్పాదన.

రింట్-200, 250, 500 గ్రాములు

సమాధానం చెప్పి. పూజారిగార్ని వలకరిద్దామని గుడి లోకి నడిచాడు. చైతన్యం, "వీడు మళ్ళా పూజారికి వచ్చాడు కదా! మాస్టారి కూతురికి రోజులు మళ్ళా నిముషాల్లా గడిచి పోతాయి."

"అసలు వీణ్ణి చూసుకునే కదరా! అది మొగుణ్ణి మందు పెట్టి చంపేసింది."

"వేసు ఎన్నిసార్లు కళ్ళారా చూడలేదురా బాబూ! కాలవ అవతల కొబ్బరి తోటలో, మోలారు వంపు సెద్దులో ఇద్దరూ ఒళ్ళు మరిచిపోయి ఉండగా" దేవాలయపు మండపం గుమ్మం దగ్గర విలబడి అరుగు మీద మనుషులు మాట్లాడుకుంటూన్న మాటలు విన్న చైతన్యం ఆవేతనంగా ఉండిపోయాడు. కోపంతో ఒంటల్ని రక్తమంతా ప్రవహించి ముఖంలో పేరుకున్నట్లయి గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి మాస్టారింటికి పడినాడు. మాస్టారి పెంకుటిల్ల పాడుబడి కూలిపోవటానికి పీడంగా ఉంది మల్లెపువ్వులాంటి తెల్లటి చీరలో, మంచంలో నడుకున్న కారుణ్య చైతన్యం చూసి కంగారు పడుతూనే లేచి కుర్చీ వేసింది.

మూగగా చూస్తూ 'వాన్న బయట కెళ్ళారు అమ్మ మడి కట్టుకొని వంట వ్రయత్నంలో లేచి' అని బుర్ర వంచుకుంది.

"కారుణ్య! వేసు వీ గురించే వచ్చాను. ఒకటి మాత్రం విజయం చెప్పు—మీ ఆయన యాక్సిడెంట్లో పోయాడా! మందుతాగి చనిపోయాడా!" చైతన్యం ఆవేతనంగా అడిగాడు. కారుణ్యం ముఖం మారింది. కాస్తేవు మవునంగా ఆలోచించినట్టు కనిపించింది.

"ఆయన వా గురించే చనిపోయారు. విజయం కృష్ణా!" చైతన్యం ఆశ్చర్యంగా ఆమె ముఖంలోకి చూస్తున్నాడు.

"ఎవరు నూరి పోకారో పెళ్ళయిన పది రోజుల్నుంచి ఆయనకు అణువణువులోనూ వా మీద అనుమానం బయటపడలేదు. ఆ అనుమానంతో అనుక్షణం మాటలతో, చేతులతో చిత్రహింసపెట్టే వారు. చదువుకునే రోజుల్నుంచి ఎవరో పాత ప్రేయ్యుడు నీ కున్నాడు కదా! మీ రిద్దరూ తోటల్లో గడ్డి వాముల్లో విచ్చలవిడిగా కలుసుకునేవారట కదా! వాడితో కురికి ఇప్పుడు ఏమీ ఎరుగని దానిలా, వా దగ్గర నటిస్తున్నావు. వా కళ్ళల్లో కారం కొట్టి కారం చేద్దా మనుకుంటున్నావు. నిమ్మ మోస పోయి వెళ్ళి చేసుకున్నా నంటూ వానా విధాలుగా నన్ను రంపపు కోత కోసేవారు. రాత్రిళ్ళు ఆయన దగ్గర నడుకోవడం నరకాన్ని అనుభవిస్తున్నట్టుగా ఉండేది. నే నెన్ని విధాలుగా చెప్పినా వా మాటలు ఆయన తల కేకకవి కావు.

ఒక రోజు రాత్రి వన్ను పూర్తిగా వివస్త్రను కమ్మని ఏదో మందు తెచ్చి తాగమని బలవంతం చేశారు. ఆ మందు పూటుగా చెడు వాసన వేస్తున్నట్టుగా ఉంది. వేసు గిజాయింకుకొని తాగమని మొండికెత్తేసరికి, సిగరెట్ వెలిగించి గుండెలమీద, తొడలపైన కాల్చి శారీరకంగా చిత్ర హింసలు పెట్టారు. వేసు గట్టిగా ఏడుస్తూంటే నోట్లో గుడ్డలు కుక్కి, పిచ్చిపట్టిన వాడిలా ఆ మందు నోట్లో పోసుకొని ఒక్క గుటకలో తానే తాగేశారు. అంతే,

కొంతసేవటికి కళ్ళు చేతులు కొట్టుకుంటూ తా వాల్చేశారు. విజయం కృష్ణా! వేసు చేసిన తప్పేమిటో వాకే తెలియదు. వా దెప్పుడూ దురదృష్ట వాతకమే. నిత్యం ఎదురయ్యే అవమానాలనుండి, అవహేళనల నుండి తప్పకొని పోదామని గోదావరిలోకి దూకితే, నన్ను రక్షించి నువ్వు కూడా అన్యాయమే చేశావు" కారుణ్యం కళ్ళల్లో కన్నీళ్ళు. కడలి కల్లోల తరంగాలు చైతన్యంకు మరి పోయినట్టుగా ఉంది. మనుషుల గతం గగ్గోలు పెడుతూంది. భారంగా ఏదో విర్ణయించుకున్నట్టు కుర్చీలోంచి లేచి, మరలా వస్తానంటూ విసురుగా బయట కొచ్చేశాడు.

తెల్లవారింది. అమ్మాయ్ కారుణ్యం అంటూ గదిలో కొట్టిన పార్వతమ్మగారు కారుణ్యం కనపడక పోవటం చూసి కంగారు పడుతూ భర్తను లేపింది. ఆ తారం మాస్టారి అయోమయంగా లేచి భయం పడుతూ అంతా కలయ తిరిగి తం వెట్టుకుని కూర్చుండి పోయారు. "ఏమండీ! అమ్మాయి లట్టలూ పెట్టెకూడా కనపడటం లేదండీ. ఇదేదో తెల్ల జాగితం దాని మంచం దగ్గర రెప రెప లాడు తోంది." అంతారం మాస్టారి పార్వతమ్మగారి దిచ్చిన తెల్ల జాగితాన్ని తెల్లజాతా కళ్ళతోడూ వెట్టుకుని చదువుతూ—

"మాస్టారి!"

ఈ ఉత్తరం చదివి మీరూ విచారంతో కుంగి పోవద్దు. ఇలా జరిగిందని తలబర్తలు కొట్టుకోవద్దు. చిన్నప్పటి నుండి మీ అమ్మాయి కారుణ్యతో వా స్నేహం మీకు చూచాయగాలెటినా, పార్వతమ్మగారికి పూర్తిగా తెలుసు. యుక్త వయసు వచ్చిన తరువాత మేమిద్దరం ఏకమవుదామని, గుడి పూజారి గారిలో చెప్పిస్తే మీరూ స్నేహం అని తేలికగా తీసి పోతేకాదు. మీ అమ్మాయి పిరికితో మిమ్మల్ని క్షోభ పెట్టడం ఇష్టంలేక, వాతో దాతక మీరూ నమ్మిన కులం వంక మర్యాదలకు, మీరూ చేసిన పెళ్ళికి తల వంచింది. పూహించని విధంగా అమెకు తల బొట్టు చెరిగి మీ సాంప్రదాయాల ముటుగులో నైరాశ్యం వీడతో జతుకుతూ తివరలు విన్న ఆత్మ హిత్యంకు పూనుకోవడం విజయం వా పౌదయాన్ని కల్లోల పరిచింది. ఆమె నుడుట బొట్టు చెరగడానికి ఒక విధంగా వేసు, మా స్నేహం గతంలో కారుణ్యం వేసినా విచ్చల విడిగా కలిపి తిరగడం కారణం అని తెలిసిన తరువాత నన్ను వేసు అదుపులో పెట్టుకోలేని వాడివయ్యాను. ఒక ఆడ పిల్లలో పల్లెటూరులో చదువుగా తిరిగి అందరి దృష్టిలో పడిన తరువాత ఆమెను పదిలేస్తే ఎటువంటి అనుమానాలకు కారుణ్యం లకు అవకాశం ఉంటుందో ప్రత్యక్షంగా తెలుసు కున్నాను. కానీ వేసు చేసిన తప్పును సరిదిద్దుకోవడానికి వాకో చక్కని అవకాశం దొరికింది. మోడుగా జీవిస్తున్న మీ అమ్మాయి జతుకుతూ తిచ్చి వికారింక చేయాలని, జవంతాన్ని తిరిగి ఒక అభాగ్యురాలి జీవితంలో అవిష్కరించాలని ప్తీర విశ్చయంతో మీ అమ్మాయిని తీసుకు పోతున్నాను. మామూలుగా కాదు. కర్ణాట తిలకం దిద్ది వా కలం కమ్మని రూపాన్ని వా చిన్ననాటి స్నేహితురాలి వా మాధర్యవారిణిగా తీసుకుపోతున్నాను. ఈ పని ఎప్పుడో చేయాలనింది.

అలస్యమైన అభ్యుదయ భావా లున్న యువకునిగా అందరిలా కాకుండా ఒక ప్రత్యేకతను ఆపాదించు కుని బలకాలనే వా చిరకాలవాంఛ నెరవేరింది. మీరుకూడా ఆ సాధుబద్ధ ఇల్లును ఏదో ధర కమ్మేసి కింది అడ్రసుకు వచ్చేయగలరని, మీ కులానికి వంశానికి నువ్వు తీసుకొచ్చామని మీరూ మదనపడినా, మాది విజయైన ప్రేమని ఇప్పటికైనా ఒప్పుకుంటారని ఆశిస్తూ మీ శిష్యుడు. చైతన్యం."

అవతారం మాస్టారి చేస్తూ లుడిగి, చైతన్యం! ఎంత తని చేశావు అని గోడకు చేరగిలబడి స్వగతంలో అమకుంటూన్న అదే సమయానికి—

కోటివల్లి గోదా రి దాటుతూ లాంచీలో కూర్చున్న చైతన్యం, కారుణ్యం మనస్సుల్లో కోటి రాగాలు కమ్మగా విసబడుతున్నాయి. కారుణ్యం నుడుటి మీద బొట్టు అప్పుడే ఉదయిస్తున్న సూర్యుడి వెలుగులో తళతళా మెరుమాస్తూంది. ఉదయ రాగం ఆ జంట పౌరదయాల్లో గంటలు వెలిగిస్తోంది. చైతన్యం గోదావరిలో చేయి పెట్టి నవ్వుతూ, నీళ్ళు తీసి పైన చల్లుతూంటే కారుణ్యం, చిగురిస్తూన్న మోడులా ముసి ముసిగా నవ్వుతూంది. ★

వదువు కావలెను

ప్ర డు త్వో ద్యో గ ము న నెలకు రు. 1600లు సంపాదిస్తున్న, రాజుల కులమునకు వెందిన ఇంజనీర్ కు, వ. 33 సం॥లు, తగిన సంబంధము కావలెను. విషేధములు లేవు. నిరా డంబరమైన నత్తర వివాహము. బాక్సు నెం. 177, ఆంధ్రప్రభ నవిత్ర వారపత్రిక, హైదరాబాద్ - 29 కి వ్రాయండి.

సెప్టెంబర్ 1936. సెప్టెంబర్ 5/6

శ్రీస్వదేశి
ఉత్పరములు
22 హైదరాబాద్ కమిటీ
వెయిటెన్సి.

శ్రీస్వదేశి గాంతుకవర్సింగ్ వర్కు
H.O. చిలకలపూడి రోడ్. మచిలీపట్నం-2.